

Sygn. akt VI Ua 26/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2023r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Karolina Chudzinska

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Małgorzata Myślińska
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 września 2023r. w B.

sprawy z odwołania: G. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji ubezpieczonej G. W.

od wyroku Sądu Rejonowego VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B.

z dnia 22 marca 2023r.

sygn. akt VII U 95/23

Oddała apelację.

Odstępuje od obciążania ubezpieczonej kosztami zastępstwa prawnego strony przeciwnej w postępowaniu apelacyjnym.

Sędzia Karolina Chudzinska

Sygn. akt VI Ua 26/23

UZASADNIENIE

co do punktu 2 sentencji wyroku

Decyzją z dnia 13 grudnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonej G. W. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 10 marca 2022 roku do dnia 5 kwietnia 2022 roku i zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wraz z odsetkami liczonymi od dnia następującego po dniu wypłaty świadczenia do dnia decyzji w łącznej kwocie 2.822,56 złotych, na którą składa się należność główna w kwocie 2.617,38 złotych oraz odsetki w kwocie 205,18 złotych.

Z powyższą decyzją nie zgodziła się G. W., wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania przyznała, iż podjęła zatrudnienie jeszcze w czasie trwania zwolnienia lekarskiego. W ocenie odwołującej postępowanie ZUS-u jest jednak krzywdzące, albowiem nie uwzględniono faktycznego okresu skrócenia zasiłku chorobowego (pracy przez 2 dni), stąd organ rentowy powinien proporcjonalnie zmniejszyć wymiar świadczenia, a nie pozbawiać świadczenia chorobowego w całości.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od odwołującej się na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, podtrzymując stanowisko zaprezentowane w treści zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 22 marca 2023 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt VII U 95/23, Sąd Rejonowy w B. oddalił odwołanie (punkt 1 sentencji) oraz zasądził od odwołującej się na rzecz organu rentowego kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2 sentencji).

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodziła się ubezpieczona, która złożyła apelację od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 marca 2023 roku w sprawie o sygn. akt VII U 95/23, zaskarżając go w całości. W ocenie apelującej pozbawienie jej za cały okres świadczenia chorobowego jest bardzo krzywdzące i niezgodne z przepisami. Chodzi o kwotę zwrotu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych całego świadczenia chorobowego w kwocie łącznej 2822,56 złotych oraz obciążenia kosztami procesowymi w kwocie 180 złotych. Wniosła o odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu z uwagi na trudną sytuację materialną. Od dłuższego czasu utrzymuje się z zasiłku rehabilitacyjnego, na skutek wypadku, który miała w 2022 roku jej wynagrodzenie z (...) wynosiło 2593,42 złotych netto. Cały czas musi się rehabilitować. Nadto wskazała, że zobowiązana jest do spłaty kredytu, który zaciągnęła kilka lat temu w kwocie 1550,40 złotych miesięcznie. Dodatkowo opłaca rachunki za energię, ubezpieczenie zdrowotne w (...), leki, które przyjmuje z związku z przebyciem dwóch udarów. Oświadczyła, że po uregulowaniu zobowiązań niewiele pozostaje jej na życie. Czasami musi się zapożyczać. Wobec powyższego odwołująca wniosła o pozytywne rozpoznanie jej apelacji, która jest uzasadniona i konieczna.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 7 września 2023 roku ubezpieczona podtrzymała apelację, a pełnomocnik organu rentowego wniósł o jej oddalenie. Nadto ubezpieczona wyjaśniła, że zwolnienie lekarskie za kwestionowany okres wystawił jej lekarz psychiatra, a zaświadczenie o zdolności do pracy - specjalista medycyny pracy. Odnosząc się zaś do swojej sytuacji materialnej ubezpieczona wskazała, że z wykształcenia jest prawnikiem, zamieszkuje z matką chorą na Alzheimera, nie ma dzieci, męża ani partnera. Pracuje na stanowisku inspektora w (...). Utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w kwocie 3.269,94 złotych netto, spłaca pożyczkę gotówkową w kwocie 1.542,32 złotych miesięcznie. Pożyczkę tę przeznaczyła na zakup samochodu marki O. (...) rocznik 2010, którym dojeżdżała do pracy. Nadto wyjaśniła, że odziedziczyła po ojcu 1/3 spadku, a w skład spadku wchodzi dom, w którym ubezpieczona zamieszkuje. Matka ubezpieczonej otrzymuje emeryturę w kwocie 2.000 złotych netto. Nadto w maju 2022 roku ubezpieczona uległa wypadkowi i przebywa na zwolnieniu lekarskim. Obecnie samochód ubezpieczonej jest popsuty i nie stać jej na naprawę. Co więcej, ubezpieczona wyjaśniła, że nie ma żadnych oszczędności ani nie posiada żadnych wartościowych rzeczy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Natomiast przepis art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. stanowi, że do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Skoro apelacja ubezpieczonej G. W. została oddalona to jest ona stroną przegrywającą spór i tym samym - w myśl powołanych przepisów - to na niej spoczywa ciężar poniesienia kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej w postępowaniu apelacyjnym.

Odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu przewiduje zaś przepis art. 102 k.p.c., zgodnie z treścią którego w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Uregulowanie to jest przejawem tzw. prawa sędziowskiego. Analizowany przepis nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację sądowi, przy

uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy (por. post. SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX). Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu (np. sposób prowadzenia procesu przez stronę), jak i fakty leżące na zewnątrz procesu (np. sytuacja życiowa i stan majątkowy strony), a okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. post. SN z dnia 14 września 2012 r., I UZ 86/12, LEX). Celem stosowania tej regulacji jest zapobieżenie wydaniu orzeczenia o kosztach procesu, które byłoby niesprawiedliwe, sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zachodzą podstawy do odstąpienia od obciążania odwołującej G. W. kosztami postępowania apelacyjnego. Przemawia za tym chociażby stan zdrowia i sytuacja majątkowa odwołującej, jak również prezentowane przez nią w toku całego postępowania subiektywne przekonanie co do słuszności swoich racji.

W toku postępowania apelacyjnego na podstawie informacyjnego wysłuchania odwołującej, jak i analizy przedłożonych przez nią dokumentów Sąd ustalił, że odwołująca jest osobą schorowaną, przeżyła dwa mikroudały mózgu, od kilku lat cierpi na depresję, pozostaje pod opieką lekarza psychiatry, uczestniczy w rehabilitacji i przyjmuje leki. Była dwukrotnie hospitalizowana na Oddziale Dziennym Zaburzeń Nerwicowych w Centrum Medycznym (...) (w okresie od dnia 8 września 2020 roku do dnia 23 grudnia 2020 roku oraz od dnia 9 marca 2021 roku do dnia 31 maja 2021 roku). Od maja 2022 roku w związku z wypadkiem otrzymywała świadczenie rehabilitacyjne. Również stan majątkowy ubezpieczonej uzasadnia odstąpienie jej od obciążania kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Ubezpieczona wprawdzie pozostaje zatrudniona na stanowisku inspektora w (...) z wynagrodzeniem 3.269,94 złotych netto miesięcznie, aczkolwiek obciążają ją zobowiązania, które pochłaniają tę kwotę. Ubezpieczona spłaca raty pożyczki w kwocie 1.542,32 złotych miesięcznie, jest nadto zobowiązana do pokrycia kosztów utrzymania domu, w którym zamieszkuje (bieżących rachunków), kosztów rehabilitacji oraz dojazdów do pracy. Jak wskazała, niewiele pozostaje jej na pokrycie pozostałych wydatków, często się zapożycza. Przy czym nie ma ona oszczędności, ani wartościowych rzeczy (poza samochodem osobowym, który aktualnie jest popsuty) i częścią domu, który nabyła w drodze dziedziczenia po ojcu (jest spadkobiercą w 1/3 części spadku). Co więcej, zamieszkuje z matką, nie ma dzieci, męża ani partnera. Ubezpieczona na co dzień sprawuje opiekę nad chorą na Alzheimera matką B. W., uznaną za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji. Nie bez znaczenia w kwestii odstąpienia od obciążania odwołującej kosztami procesu pozostają również szczególne okoliczności niniejszej sprawy, a dokładniej to, że ubezpieczona podjęła pracę zarobkową przez ostatnie dwa dni obowiązywania zwolnienia lekarskiego, które trwało od dnia 8 marca 2022 roku do dnia 9 marca 2022 roku. Mogła mieć zatem subiektywne przekonanie, choć nieznajdujące poparcia w obowiązujących przepisach prawa, że zasiłek chorobowy nie przysługuje jej tylko za te dwa dni, w których pracę świadczyła (takie stanowisko prezentowała w toku całego procesu).

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, pozwalający na odstąpienie od obciążania odwołującej G. W. kosztami procesu. Przeciwnie stanowisko, przy uwzględnieniu sytuacji życiowej, zdrowotnej odwołującej, jak również przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności niniejszej sprawy, pozostawałoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Mając na względzie powyższe należało postanowić jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Sędzia Karolina Chudzinska